

DECIZIE

14 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecător
judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Bizon Imobil”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Bizon Imobil” împotriva Irinei Groza, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Cadastru”, privind radierea înscrierilor în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate și obligarea organului cadastral teritorial să efectueze radierea înscrierii în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2017, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Bizon Imobil”, pe motiv că nu a lichidat în termen neajunsurile stabilite prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017,

c o n s t a t ă :

La 24 iunie 2016, SRL „Bizon Imobil” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Irinei Groza, intervenient accesoriu ÎS „Cadastru” cu privire la radierea înscrierilor în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate și obligarea organului cadastral să efectueze radierea înscrierii în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 15 aprilie 2015, în baza contractelor de vânzare-cumpărare nr. 2009 și 2011 a achiziționat 1/6 și respectiv, 1/3 cotă-parte a bunurilor imobile cu nr. cadastrale 0100207132.01, 0100207132.02 și 0100207132.03, amplasate în mun. Chișinău, str. Lev Tolstoi, 25, dreptul de proprietate fiind înregistrat la organul cadastral teritorial în temeiul art. 321 alin. (2) Cod civil.

Ulterior, la 25 mai 2015, prin contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil nr. 2677, SRL „Bizon Imobil” a mai achiziționat 1/6 cotă-parte din bunurile

imobile menționate supra, dreptul de proprietate fiind înregistrat la 26 mai 2015 în Registrul bunurilor imobile.

Ca urmare, societatea reclamantă a devenit co-proprietar majoritar cu 2/3 cotă-parte a construcțiilor cu nr. cadastrale 0100207132.01, 0100207132.02 și 0100207132.03, iar 1/3 cotă-parte din bunurile imobile enunțate aparțin Irinei Groza, în baza contractului de donație nr. 732 din 05 februarie 1998, însă potrivit înscrierilor din Registrul bunurilor imobile, cota-parte respectivă este demolată.

În vederea soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, SRL „Bizon Imobil”, la 26 mai 2016 s-a adresat pârâtei cu cerere, prin care a solicitat consimțământul Irinei Groza, la rectificarea dreptului de proprietate înregistrat asupra bunului imobil demolat cu nr. cadastrale 0100207.132.01, 0100207.132.02 și 0100207.132.03, situat în mun. Chișinău, str. Lev Tolstoi, 25, însă ultima nu a întreprins careva acțiuni în acest sens.

Societatea și-a întemeiat prezenta acțiune în temeiul art. 337 alin. (1), 504 alin. (1), (2) și art. 505 alin. (1) lit. c) ale Codului civil.

Solicită, societatea, radierea înscrierii în registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate a Irinei Groza la 1/3 cotă-parte demolată a construcțiilor cu nr. cadastrale 0100207.132.01, 0100207.132.02 și 0100207.132.03, amplasate în mun. Chișinău, str. Lev Tolstoi, 2,5 obligarea organului cadastral teritorial să efectueze radierea înscrierii în Registrul bunurilor imobile cu privire la dreptul de proprietate a Irinei Groza la 1/3 cotă-parte demolată a construcțiilor cu nr. cadastrale 0100207.132.01, 0100207.132.02 și 0100207.132.03, situat în mun. Chișinău, str. Lev Tolstoi, 25 și cu înscrierea dreptului de proprietate după SRL „Bizon Imobil” cu 1.0 cotă-parte asupra construcțiilor nr. cadastrale 0100207.132.01, 0100207.132.02 și 0100207.132.03, amplasate pe terenul cu nr. cadastral 0100207.132, situat în mun. Chișinău, str. Lev Tolstoi, 25.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 21 noiembrie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Bizon Imobil” împotriva lui Groza Irina cu privire la radierea înscrierilor în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate, obligarea organului cadastral teritorial să efectueze radierea înscrierii în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate, ca fiind neîntemeiată (f.d. 67-70).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 23 noiembrie 2016, SRL „Bizon Imobil” a declarat apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată (f.d. 66).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Bizon Imobil” și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 202,50 lei,

cu acordarea unui termen de până la 29 martie 2017 pentru înlăturarea neajunsurilor. Totodată, s-a explicat părților că, chestiunea privind primirea s-au restituirea cererii de apel va fi soluționată în ședința de judecată la 30 martie 2017, ora 11:00 (f.d. 75-77).

La 28 martie 2017, SRL „Bizon Imobil” a înregistrat prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, cererea de apel motivată, anexând ordinul de plată în original privind dovada achitării taxei de stat în mărime de 202.50 lei (f.d. 83-86).

Totodată, la 29 martie 2017, ora 13:40, prin intermediul poștei electronice, a fost expediată în adresa Curții de Apel Chișinău o cerere de amânare a ședinței de judecată din 30 martie 2017, înregistrată sub nr. 802e din aceeași dată (f.d. 87-88).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2017 s-a restituit cererea de apel declară de SRL „Bizon Imobil” cu toate documentele anexate la aceasta (f.d. 91-93).

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la 10 aprilie 2017, în termenul prevăzut de lege, SRL „Bizon Imobil” a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea pricinii la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o neîntemeiată, pe motiv că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

Pledând pentru admiterea cererii de recurs în sensul declarat, recurentul a indicat că, la 28 martie 2017 a înregistrat cererea de apel motivată, cu anexarea dovezii de plată a taxei de stat în original, în mărime de 202.50 lei, iar pentru ședința de judecată din 30 martie 2017, a depus cerere de amânare, dat fiind că reprezentantul societății, avocatul Leu Vasile s-a aflat în concediul medical.

Astfel, aprecierea instanței de apel privind restituirea cererii de apel, este neîntemeiată, deoarece concluziile acesteia contravin materialelor pricinii.

Susține reprezentantul recurentului, că instanța de apel urma să țină cont de normele de drept naționale, cât și de cele internaționale, în vederea respectării dreptului la un proces echitabil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea pricinii în instanța de apel pentru judecarea apelului, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din actele cauzei rezultă că, la 24 iunie 2016, SRL „Bizon Imobil” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Irinei Groza, intervenient accesoriu ÎS „Cadastru” cu privire la radierea înscrierilor în Registrul bunurilor imobile a

dreptului de proprietate și obligarea organului cadastral să efectueze radierea înscrierii în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate, iar prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 21 noiembrie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Bizon Imobil” a fost respinsă, ca neîntemeiată (f.d.64, 67-70).

La fel, s-a constatat că la 23 noiembrie 2016, SRL „Bizon Imobil” a declarat apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f.d.66).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Bizon Imobil”, comunicându-i apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 202,50 lei, acordându-i un termen de până la 29 martie 2017 pentru înlăturarea neajunsurilor. Totodată, s-a explicat părților că, chestiunea privind primirea s-au restituirea cererii de apel va fi soluționată în ședința de judecată la 30 martie 2017, ora 11:00 (f.d. 75-77).

Concomitent, din materialele cauzei Colegiul reține că, la 03 martie 2017 copia încheierii a fost recepționată de către recurentul-apelant SRL „Bizon Imobil” și reprezentantul acestuia, avocatul, Leu Vasile, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d.81-82), iar la 28 martie 2017, SRL „Bizon Imobil” a depus prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, cererea de apel motivată, anexând în original ordinul de încasare privind dovada achitării taxei de stat în mărime de 202.50 lei (f.d. 83-86).

La fel, s-a stabilit că, la 29 martie 2017, ora 13:40, prin intermediul poștei electronice, de reprezentantul, avocatul Leu Vasile, care acționează în interesele SRL „Bizon Imobil” a fost expediată în adresa Curții de Apel Chișinău o cerere de amânare a ședinței de judecată din 30 martie 2017, înregistrată sub nr. 802e din aceeași dată (f.d. 87-88).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2017 s-a restituit cererea de apel declară de SRL „Bizon Imobil”, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC (f.d. 91-93).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, concluzia instanței de apel despre necesitatea restituirii cererii de apel contravine circumstanțelor cauzei.

În conformitate cu art. 368 alin. alin. (1) și (2) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) CPC RM, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Raportând normele legale enunțate la circumstanțele speței deduse judecării, instanța de recurs reține că, instanța de apel greșit a ajuns la concluzia de a restitui cererea de apel, or, apelantul-recurent SRL „Bizon Imobil” s-a conformat indicațiilor expuse în încheierea din 09 februarie 2017, ceea ce se confirmă prin depunerea la 28 martie 2017 a cererii de apel motivată și dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 202.50 lei, anexate la dosar (f.d.83-86).

Cât privește argumentul instanței de apel precum că, apelantul SRL „Bizon Imobil” nu a lichidat în termen neajunsurile stabilite prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017, și anume, nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, acesta urmează a fi respins.

În acest sens, menționează Colegiul că, neajunsurile indicate în încheierea enunțată, și anume, prezentarea cererii de apel motivată, însoțită de dovada de plată a taxei de stat, au fost lichidate la 28 martie 2017, anterior emiterii încheierii de restituire a cererii de apel declarată de SRL „Bizon Imobil”, și respectiv, această circumstanță nu poate constitui temei pentru restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, îngrădindu-i astfel dreptul privind accesul liber la justiție, ceea ce este inadmisibil.

La acest segment, Colegiul menționează că odată ce recurentul a îndeplinit indicația instanței de apel, și anume, a prezentat cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, la data de 28 martie 2017, anterior emiterii încheierii de nu dat curs din 30 martie 2017, înlăturarea neajunsurilor cererii de apel au fost efectuate în termen, iar recurentul la rândul său, a ținut cont de prevederile art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) CPC, care indică că, părțile sunt obligate să se folosească cu bună - credință de drepturile lor procedurale.

Suplimentar, instanța de recurs reține drept neîntemeiată concluzia instanței de apel, referitor la faptul că, apelantul din motive necunoscute nu s-a prezentat în ședința de judecată din 30 martie 2017, or, pentru această ședință, reprezentantul SRL „Bizon Imobil”, avocatul, Leu Vasile, a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău la 29 martie 2017, prin intermediul poștei electronice o cerere de amânare, din motiv că începând cu 28 martie 2017 se afla în concediu medical (f.d. 87-88).

Mai mult, în speță este important de reținut și faptul că dreptul la o cale de atac este consfințit și în Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, în jurisprudența sa constantă Înalta Curte a reiterat că articolul 6 §1 din Convenție nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, procedura respectivă va fi

examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție.

În acest sens instanța de recurs notează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982), or drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă, reală și nu iluzorie sau teoretică, iar imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09.10.1979).

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii recurate, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului SRL „Bizon Imobil” de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Din considerentele enunțate, Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral încheierea instanței de apel din 30 martie 2017, cu restituirea pricinii în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Bizon Imobil”.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Bizon Imobil” împotriva Irinei Groza, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Cadastru”, privind radierea înscrierilor în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate și obligarea organului cadastral teritorial să efectueze radierea înscrierii în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate, cu restituirea pricinii pentru judecarea apelului, în Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru